Môžu hriech a milosť prebývať v duši súčasne?

6 októbra 2

Ak je v pohári vody kvapka jedu, nikto nebude tvrdiť, že je to pitná voda. To platí aj o duchovnom živote, pretože tu nejestvuje stredná cesta, kompromis medzi vodou cnosti a jedom hriechu. Svätosť je Boží dar a je nemožné ju dosiahnuť bez jeho pomoci, ale k jej dosiahnutiu je nutná aj spolupráca našej slobodnej vôle, tak ako pádne vysvetľuje sv. Augustín: – Ten, čo nás bez nás stvoril, nás bez nás nespasí. Takže nestačí len veriť a uznať vlastnú hriešnosť, treba vyvinúť všetku možnú námahu, aby sme prešli úzkou bránou. (Mt 7,13)

V stretnutí Krista s mojimi hriechmi je spása. Teda prednostné miesto pre stretnutie s Ježišom Kristom sú naše hriechy. Ak nie je kresťan schopný cítiť sa ako hriešnik a spasený Kristovou krvou, krvou ukrižovaného Krista – je len polovičným kresťanom, vlažným kresťanom.

(Homília Domus Sanctae Marthae, 4. september, 2014)

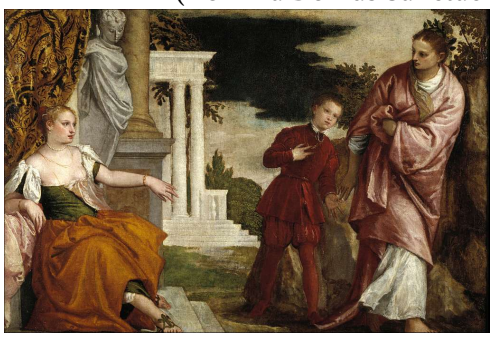

Veronese, Alegória Cnosti a Neresti

zdroj: picryl.com

I. Hriech a milosť neprebývajú v duši súčasne

Hriech a milosť neprebývajú nikdy v duši súčasne.

(Tridentský katechizmus, no. 2200)

Protiví sa rozumu, aby blud i pravda mali rovnaké práva.

(Lev XIII., Liberates praestantissimum, no. 34, 1888)

V skutočnosti odpustenie hriechov spočíva vo vliatí posväcujúcej milosti, ktorá bola stratená a milosť je nekompatibilná s každým a všetkými ťažkými hriechmi.

(Ján Pavol II., Príhovor k účastníkom kurzu o internom fóre, organizovanom Apoštolskou penitenciáriou, 1998)

Správnou cestou Cirkvi je vernosť Kristovi. Preto musí Cirkev opatrovať „svoju pravdu“ a brániť svoj „depozit viery“ v duchu lásky a pre lásku, v ktorej sa Boh plne zjavil, lebo „Boh je láska“ (Jn 4,8). Nie je možné, aby táto vernosť koexistovala s napredovaním po ceste, ktorá vzďaľuje človeka od Krista a Cirkvi, spochybňuje pevné body doktríny a disciplíny, ktoré boli zverené Cirkvi a jej poslaniu, si zárukou vernosti danou Duchom Svätým.

(Ján Pavol II., Príhovor k Rímskej kúrii, 28. jún 1980)

Ale viera, skrze ktorú sme očistení od hriechu nie je „neživá viera“, ktorá by existovala spolu s hriechom, je to „živá viera“ skrze lásku. Tak sa potom Kristovo utrpenie môže na nás prejaviť, nielen na našich mysliach, ale aj srdciach. A i takto sú hriechy mocou Kristovho utrpenia odpúšťané.

(Sv. Tomáš Akvinský, Summa Theologica, III, q. 49, a. 1, ad 5)

Neresť priamo odporuje cnosti a hriech cnostnému skutku. Neresť vylučuje cnosť a hriech vylučuje spravodlivý skutok.

(Sv. Tomáš Akvinský, Summa Theologica I-II, q. 71, a. 4)

Všedný hriech nebráni úplne pôsobeniu milosti, lebo všetky všedné hriechy možno odstrániť. Smrteľný hriech však vylučuje habitus milosti (...).

(Sv. Tomáš Akvinský, Summa Theologica, III, q. 87, a. 4)

Múdrosť, ktorá je darom Sv. Ducha ako bolo povedané predtým (a 1), nám umožňuje správne posúdiť Božie veci, alebo iné veci, podľa Božích zákonov, pre konaturalitu či jednotu s Božími vecami, ktorá je výsledkom lásky, ako bolo povedané vyššie. (a 2; q 23, a 5). Preto múdrosť, o ktorej hovoríme predpokladá lásku. Ale láska je nezlučiteľná so smrteľným hriechom, ako je dokázané vyššie (q 24, a 12). Z toho plynie, že múdrosť, o ktorej hovoríme sa neznáša so smrteľným hriechom.

(Sv. Tomáš Akvinský, Summa Theologica, II-II, q. 45, a. 4)

Toto je čas vyznania pre nezasvätených i pre pokrstených; pre jedných, aby svojou kajúcnosťou mohli získať podiel na svätých tajomstvách, pre druhých, ktorí sa obmyli krstom, aby pristúpili ku stolu s čistým svedomím. Zanechajme teda tento zmäkčilý a zženštilý spôsob života, lebo nie je možné naraz konať pokánie i žiť v pohodlí.

(Sv. Ján Chryzostom, Kázne k Matúšovmu evanjeliu, 10)

Niekomu sa zdá správne, nechať všetkých, bez rozlišovania, vstúpiť do kúpeľa znovuzrodenia v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi, i keď odmietajú zmeniť svoj zlý a hanebný život, sú známi svojou nerestnosťou a otvorene nečestnými skutkami a dokonca otvorene hovoria, že v nich chcú zotrvať. Zdá sa im správne, že ak niekto žije s neviestkou, že mu netreba najskôr nariadiť, aby ju opustil a až potom mu dovoliť pristúpiť ku krstu, ale že ho treba prijať a rovno pokrstiť, i keby verejne hovoril, že s ňou chce zostať a aj to naozaj chcel urobiť. Že sa mu nemá brániť, aby sa stal údom Krista, hoci trvá na tom, že zostane údom neviestky (1Kor 6). A až potom sa mu vraj má vysvetliť, aké veľké je to zlo a už pokrstený sa má inštruovať, ako zmeniť svoje správanie k lepšiemu. Myslia si, že je čudné a proti dobrému, aby kresťan musel najskôr žiť a až potom byť pokrstený. Podľa ich názoru, sviatosť krstu musí predchádzať náuku o tom, ako správne žiť. A ak je pokrstený ochotný to prijať a zachovávať, tak je to pre neho dobré, ale ak nie, pokiaľ si zachová kresťanskú vieru, bez ktorej by bol naveky zatratený, bez ohľadu na hriech a nečistotu, v ktorej pokračuje, bude rovnako spasený, hoci ako cez oheň, rovnako ako ten, ktorý na základe, ktorým je Kristus, nestaval zo zlata a striebra a drahokamov, ale dreva, sena a slamy. Teda nie so spravodlivým a čistým životom, ale nespravodlivým a hanebným.

(Sv. Augustín z Hippa, O viere a skutkoch, no. 1)

Nikto nesmie brať tieto texty Písma, akoby naznačovali, dnes alebo v budúcnosti, miešanie dobra a zla v náručí Cirkvi, akoby navrhovali zmierniť, či dokonca potlačiť prísnosť disciplíny a dozoru, pretože ten by bol skôr zvedený vlastnými názormi, a nie poučený textami Písma.

(Sv Augustín z Hippa, O viere a skutkoch, no. 2)

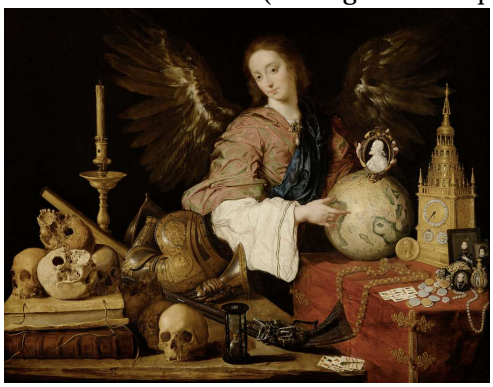

Velázquez, Alegória márnosti

zdroj: picryl.com

II. Pravý kresťan musí prispôsobiť svoj život viere, ktorú vyznáva

Keď teda Apoštol hovorí, že myslí, že človek bude ospravedlnený skrze vieru a nie skrze skutky zákona, tak to nehovorí preto, že by sa spravodlivé skutky po prijatí a vyznaní viery stali bezcennými, ale preto, aby každý vedel, že vierou môže dosiahnuť ospravedlnenie, hoci ešte ešte nenaplnil skutky zákona. (...) Neskôr však sám Pavol hovorí, že spásnou a vskutku evanjeliovou vierou nie je hocijaká viera v Boha, ale taká, ktorú predchádzajú skutky lásky: viera, ktorá účinkuje skrze lásku (Gal 5,6). Z toho dokazuje, že viera, ktorá je pre niekoho dostatočná pre spásu, nemá žiadnu cenu: „Keby som mal vieru, ktorá aj hory prenáša, a nemal lásku, nebol by

som nič.“ (1Kor 13,2). Tam, kde účinkuje láska, tam človek žije správne, pretože naplnením zákona je láska. (Rim 13,10)

(Sv. Augustín z Hippa, O viere a skutkoch, no. 21)

Jakub protirečí tým, čo si myslia, že viera bez skutkov stačí ku spáse a prirovnáva ich k diablom. Hovorí: Veríš, že je jeden Boh a robíš dobre. Aj diabli veria a trasú sa (Jak 2,19). Čo pravdivejšie, presnejšie a hlbšie o tom povedať? I v evanjeliu čítame, ako diabol vyznal Krista, keď ho Boží syn vyháňal. (Mk 1,24–25). Čo osoží, pýta sa Jakub, bratia, ak má človek vieru a nemá skutky? Vari ho viera spasí? (Jak 2,14). A tiež hovorí: viera bez skutkov je mŕtva (Jak 2,20). Ako dlho sa ešte budú klamať tí, čo si sľubujú večný život na základe mŕtvej viery?

(Sv. Augustín z Hippa, O viere a skutkoch, no. 23)

Neviem, prečo by Pán povedal: Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania; a pripomenul tie, ktoré patria k dobrým zvykom (Mt 19,17–19), ak by sa dal získať večný život bez zachovávania prikázaní, len skrze vieru, ktorá je bez skutkov mŕtva. A ako by mohla byť pravda to, čo povie tým po ľavici: Odíďte do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom? Nekarhá ich pre nedostatok viery v neho, ale pretože nekonali dobré skutky.

(Sv. Augustín z Hippa, O viere a skutkoch, no. 25)

Nemenej vzdialený pravde je nebezpečný blud tých, ktorí sa odvažujú na základe tajomnej jednoty nás všetkých s Kristom odvodiť istý nezdravý kvietizmus. Celý duchovný život kresťanov a ich napredovanie v cnosti pripisujú výhradne účinkovaniu Božieho ducha a zanedbávajú a odmietajú spoluprácu, ktorou sme povinní.

(Denzinger-Hünermann 3817, Pius XII., Mystici Corporis Christi, no. 87, 1943)

Samozrejme, nikto nemôže poprieť, že jedným zdrojom každej nadprirodzenej moci, ktorá vstupuje do Cirkvi a jej členov, je Duch Svätý Ježiša Krista. Lebo „Pán dáva milosť a slávu“, ako hovorí žalmista. Ale ľudia musia nepretržite pokračovať v dobrých skutkoch, aby tak napredovali v milosti a cnosti, musia sa úprimne snažiť o dosiahnutie výšin kresťanskej dokonalosti a zároveň zo všetkých svojich síl nabádať iných, aby dosiahli ten istý cieľ – to všetko nebeský Duch nevykoná, pokiaľ k tomu neprispejú každodenne horlivou činnosťou. Božie milosrdenstvo nezostupuje na tých, ktorí spia, ale na tých, ktorí bdejú, hovorí sv. Ambróz.

(Denzinger-Hünermann 3817, Pius XII., Mystici Corporis Christi, no. 87, 1943)

Cirkev v neskorších storočiach vždy kráčala rovnakou cestou a ani dnes to nie je inak. Kto nevie, ako náš predchodca blahej pamäti Pius X. naširoko otvoril veriacim a hlavne deťom, dvere k eucharistickému prameňu milosti? Ale bol by smrteľný klam myslieť si, že by účinok svätého prijímania – opus operatum – oslobodilo dušu od potreby spolupráce na vlastnej spáse. Jeden z účinkov sv. Eucharistie „tamquam antidotum, liberemur quo en culpis quotidianis, et in peccatis mortalibus praeservemur“ (Conc. Trent, sess.13, ch.2), spočíva v tom, že nám dáva silu bojovať

proti hriechu. Život kresťana, ktorý nasleduje Krista je boj proti diablovi, svetu a telu.

(Pius XII., prejav k L'inscrutabile consiglio o desiatich prikázaniach, 1944)

Luteránska téza odsúdená Levom X.: Veľký je omyl tých, ktorí pristupujú k sviatosti Eucharistie a spoliehajú sa na to, že sa vyspovedali, že si nie sú vedomí žiadneho smrteľného hriechu, že sa vopred pomodlili a pripravili. Jedia a pijú si odsúdenie. Ale ak veria tomu, že milosť obdržia len skrze vieru samotnú, to ich robí čistými a hodnými.

(Denzinger-Hünermann 1465, Lev X., Bull Exurge Deus, 15. jún, 1520)

A nech si nikto nelichotí len skrze vieru samotnú (can. 9, 19, 20), a nemyslí si, že skrze len vieru sa stane dedičom a obdrží dedičstvo a že keď s Kristom netrpí, bude s Kristom oslávený (Rim 8,17).

(Denzinger-Hünermann 1538, Tridentský koncil, Zasadanie VI, 13. január, 1547)

Tak bež, aby si zvíťazil. Každý, kto sa účastní súťaže sa obmedzuje vo všetkých veciach: títo preto, aby získali porušiteľnú korunu, my preto, aby sme získali neporušiteľnú. Ale ja nebežím naslepo, ani nebojujem do vetra. Ja krotím a podrobujem svoje telo, každým spôsobom, keď kážem iným, až ma považujú za stroskotanca. (...) A čím viac bojujeme, tým je odmena cennejšia. Ale čím je odmena cennejšia, tým viac si ju musíme vážiť. A naozaj, veci, ktoré dostávame bez námahy si neceníme tak, ako tie dosiahnuté úzkostlivou usilovnosťou. A tá moc nám bola zverená, ktorú Pán učil a apoštoli nám odovzdali, zvyk milovať Boha, aby sme mohli dosiahnuť odmenu za to, že sme o to usilovali. Lebo inak by bola naša odmena nerozumná, lebo by nebola výsledkom skúšky.

(Sv. Irenaeus, Proti herézam, Kn. 4, kap. 37, 7)

Prorokovať a vyháňať diablov a konať na zemi veľké činy je určite vznešená a obdivuhodná vec. Ale človek nezíska Nebeské kráľovstvo, hoci by všetko toto robil, pokiaľ nekráča spravodlivo a správnou cestou. Pán nás napomína a hovorí: Mnohí povedia v ten deň, Pane, Pane, či sme v Tvojom mene neprorokovali a nevyháňali diablov a nekonali zázraky? A ja im vtedy poviem, nepoznám vás. Odstúpte páchatelia neprávostí. Je potrebné byť spravodlivý, aby si človek od Boha Sudcu zaslúžil dobrý rozsudok. Musíme poslúchať Jeho príkazy a výstrahy, aby naše zásluhy mohli priniesť odmenu.

(Sv. Cyprián z Kartága, Jednota Cirkvi, 15)

Pavol spája spravodlivosť s vierou a tká ich dokopy, vytvára z nich panciere pre pechotu, vyzbrojuje vojakov riadne a bezpečne na oboch stranách. Vojak nie je bezpečne vystrojený do bitky, keď sa jeden štít nedotýka s druhým. Viera bez skutkov pre spásu nestačí, ale ani spravodlivý život nezaručí spásu, ak je odpojený od viery.

(Sv. Gregor z Nyssy, Homília o knihe Kazateľ, no. 8)

Nemysli si, hovorí (sv. Pavol), že pretože si uveril, stačí to, aby si bol spasený. Lebo pre mňa ani kázanie, ani učenie, ani privedenie nespočetných ľudí k viere nestačí ku spáse, ak len nedokážem, že som žil tiež bezúhonne.

(Sv. Ján Chryzostom, Kázanie o prvom liste Korinťanom, 1Kor 9,24)

Samotné odmietnutie hriechu ku spáse kajúcnika nestačí, ale je treba priniesť ovocie hodné pokánia, ktoré sa tiež od nich vyžaduje.

(Sv Basil Veľký, Moralia I, 3)

Frans Snyders, Alegória cnostného života

zdroj: picryl.com

III. Nikto nesmie pristúpiť k Eucharistii bez náležitej prípravy

Raz som išla na prijímanie a očami duše, ostrejšie než očami tela, som videla dvoch diablov v tej najodpornejšej podobe, ich rohy zvierali hrdlo úbohého kňaza a videla som Pána, vo veľkej sláve, o ktorej som už hovorila, v rukách toho kňaza v hostii, ktorú mi podal. Bolo zrejmé, že to sú ruky hriešnika a cítila som, že duša toho kňaza je v smrteľnom hriechu. Pane, čo to musí byť, hľadieť na Tvoju nádheru medzi takými ohavami. Sám Pán mi povedal, aby som sa modlila za toho kňaza, že to dopustil aby som pochopila moc slov premenenia a ako nás Boh neopúšťa, nech už je kňaz, ktorý tieto slová vyriekne akokoľvek hriešny a aby som videla Jeho obrovskú dobrotu, keď nechal seba samého v rukách nepriateľa, pre moje dobro a dobro všetkých. Jasne som pochopila, aká obrovská povinnosť, byť svätejšími ako iní, leží na kňazoch. Aká strašná vec je prijímať Najsvätejšiu Sviatosť nehodne a aká obrovská je moc diabla nad dušou v smrteľnom hriechu.

(Sv. Tereza od Ježiša, Život sv. Terezy od Ježiša, Kap. 38, no. 29–30)

Jeme Kristovo telo, aby sme mali účasť na večnom živote. Ale čo nám sľubuje odmenu a česť nie je jedenie a pitie, ale spoločenstvo v milosti posvätujúcej a nebeskom živote. A nie je to dvanásť trónov, ktoré boli stvorené, aby sme pred ne predstúpili, ale je to Kristus sám, ktorý skrze svoju jednotu s Bohom, považuje za nutné skúmať život každého a pre poznanie duší, ktoré má, odmení cnostných a potrestá bezbožných, a aj apoštoli, ktorí dostali zvláštnu duchovnú formáciu, aby súdili, odmeňujú vieru a trestajú falošné povery, horlivo karhajú bludy a trestajú svätokrádežníkov svätým hnevom.

(Sv. Ambróz z Milána, O evanjeliu sv. Lukáša, Kn. 10, no. 49: ML 15, 1816)

Svätokrádež je smrteľný hriech, najmä ak je spáchaný proti Eucharistii, pretože to v tejto sviatosti sa nám podstatne sprítomňuje skutočné Telo Kristovo (cf. CIC, cann. 1367; 1376.)

(Katechizmus katolíckej Cirkvi, no. 2120)

Čo pre teba Kristus urobil? Kto s takou nekonečnou trpezlivosťou znášal svojho zradcu, že mu dal, rovnako ako iným apoštolom, prvú Eucharistiu konsekrovanú svojimi vlastnými rukami a požehnanú vlastnými ústami? Čo pre teba Kristus urobil? Kto poslal toho istého zradcu, ktorého nazval diablom a ktorý ani pred zradou nedokázal dobré úmysly ani voči Pánovmu mešcu, aby hlásal spolu s ostatnými Kráľovstvo nebeské? Aby ukázal, že Božie dary prichádzajú k tým, ktorí ich s vierou prijímajú, hoci aj ten, skrze ktorého ich prijímajú, je taký ako Judáš.

(Sv. Augustín z Hippa, Výklad knihy žalmov, Žalm XI, 6)

Všetci, hoci aj v Cirkvi, čo vyhlasujú, že poznajú Boha, ale odmietajú Ho svojimi skutkami, ako lakomci a závistlivci, ako tí, čo nenávidia svojich bratov a sú preto nazvaní vrahmi, nie mnou, ale sv. apoštolom Jánom (1Jn 3,15) – všetci tí nemajú nádej, lebo majú zlé svedomie a nemajú vieru, lebo nerobia to, čo Bohu sľúbili. Sú klamári, pretože falošne vyznávajú, sú posadnutí diablom, pretože svoje srdcia dali do služby diabla a jeho anjelov. Ich slová prinášajú porušenie, lebo kazia dobré mravy zlým spoločenstvom. Sú bezbožní, lebo sa vysmievajú z výstrahy, ktorú Boh ľuďom dal, a sú prekliati, lebo žijú hriešne, sú to antikristi, lebo žijú život odporujúci Kristovi a sú Bohom prekliati, lebo Sväté písmo zvoláva kliatbu na takých mužov, sú mŕtvi, pretože nemajú život spravodlivosti, sú nepokojní, lebo ich skutky protirečia Božím príkazom, sú rúhači, pretože ich zavrhnutiahodné skutky páchajú pod menom kresťania, sú profánni, lebo sa duchovne vymkli z vnútornej Božej svätyne, sú svätokrádežníci, lebo svojím zlým životom poškvrnili Boží chrám v sebe a sú sluhovia diabla, pretože slúžia klamstvu a žiadostivosti, čo je modloslužba.

(Sv. Augustín z Hippa, O krste, Kn. VI, kap. 8, no. 12)

Je nešťastný ten, ktorý príde na túto hostinu bez svadobného rúcha (porov. Mt 22,11) lásky alebo pokánia, pretože „kto je nehodne, je sebe na zatratenie“ (porov. 1Kor 11,29). Čo má spoločné svetlo a tma? (porov. 2Kor 6,14–15); Judáš a Spasiteľ? „Ruka môjho zradcu je so mnou na stole“ (Lk 22,21). V Exode stojí: „Každé zviera,“ a preto aj človek, ktorý sa sám pripodobnil k zvieraťu, „ktoré sa dotkne hory,“ teda Krista, „bude ukameňované,“ teda zatratené. (porov. Heb 12,20; porov. Ex 19,12–13)

(Sv. Anton Paduánsky, Kázeň o poslednej večeri: Alegorická kázeň, 6)

Vždy keď budete jesť tento chlieb a piť z tohto kalicha, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde. Kto by teda jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, previní sa proti Pánovmu telu a krvi. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie. (1Kor 11,26–29). Ale to, čo vychádza z úst, pochádza zo srdca a poškvrňuje človeka. Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie. Toto poškvrňuje človeka; ale jesť neumytými rukami,

to človeka nepoškvrňuje.“ (Mt 15,18–20)

Odpovedám, že sú dva spôsoby, ako prijímať sviatosti, duchovne a sviatostne. Preto, niektorí prijímajú sviatostne i duchovne, konkrétne tí, ktorí prijímajú sviatosť spôsobom, že sa podieľajú na vecnosti (res) sviatosti, konkrétne na láske, skrze ktorú jestvuje jednota Cirkvi. O nich platí Pánovo: „Kto je moje telo bude žiť“. Iní prijímajú len sviatostne, to znamená, že prijímajú bez toho, aby obsiahli realitu, vecnosť sviatosti, teda lásku. O nich platí „kto je a pije, nehodne ten si je a pije odsúdenie“. Okrem toho je ešte tretí spôsob, prijímať sviatosť, keď človek je akcidentálne, teda keď neprijíma ako sviatosť. To sa stáva trojako: ak veriaci prijíma konsekrovanú hostiu, ale neverí, že je konsekrovaná – ten má zvyk prijímať sviatosť, ale neužívať ju ako sviatosť. Druhý spôsob je, keď neveriaci prijíma konsekrovanú hostiu, ale neverí že je to sviatosť.

(Sv. Tomáš Akvinský, Komentár k prvému listu Korinťanom)

Gerard de Lairesse, Herkules sa rozhoduje medzi Cnosťou a Neresťou

zdroj: picryl.com

IV. Uznať sám seba za hriešnika znamená v prvom rade sa kajať

Uznať pred všetkými svoju vlastnú hriešnosť znamená predovšetkým naliehavo prosiť Boha, aby zjavil svoju moc a lásku, schopnú konať zázraky v tých, ktorí sa kajajú.

(Ján Pavol II., Kázeň na sviatok zoslania Ducha svätého, Brusel, 4. jún 1995)

Kristovo volanie po obrátení zaznieva zo životov kresťanov. Toto druhé obrátenie je nekončiacou úlohou celej Cirkvi, ktorá prijíma hriešnikov do svojho náručia, je zároveň svätá a zároveň neprestajne potrebuje očisťovať a vždy kráča cestou pokánia a obnovy. Toto úsilie o obrátenie nie je len ľudským dielom. Je to hnutie „skrúšeného srdca“, pohnutého a priťahovaného milosťou, aby odpovedalo na volanie milosrdného Boha, ktorý nás miloval prvý. (Ž 51,17; porov. Jn 6,44; 12,32; 1Jn 4,10). (…) Sv. Ambróz hovorí o dvoch obráteniach v Cirkvi, „o vode a slzách – voda krstu a slzy pokánia.“

(Sv. Ambróz, ep. 41, 12) (KKC, no. 1428. 1429)

Hriech je predovšetkým urážka Boha a prerušenie spojenia s ním. Zároveň ničí spojenie s Cirkvou. Preto obrátenie prináša i Božie odpustenie i zmierenie s Cirkvou, ktoré je vyjadrené a liturgicky dosiahnuté v sviatosti pokánia a zmierenia.

(KKC, no. 1440)

Ľútosť, ktorá medzi spomínanými úkonmi kajúcnika zaujíma prvé miesto, je bolesť duše a odmietnutie spáchaného hriechu, spojené spevným odhodlaním už viac nehrešiť. Tento pocit ľútosti je však nutný neprestajne, aby človek dosiahol odpustenie hriechov a človeka, ktorý po krste upadol do hriechu pripravuje na odpustenie hriechov, ak je spojený s dôverou v Božie milosrdenstvo a s túžbou vykonať všetko, čo je potrebné, ku správnemu prijatiu sviatosti. Tento svätý koncil preto vyhlasuje, že ľútosť obsahuje nielen ukončenie hriechu a rozhodnutie už nezhrešiť a začať nový život, ale aj nenávisť k životu starému, podľa výroku „Odvrhnite od seba všetky svoje hriechy, ktoré ste spáchali, a utvorte si nové srdce a nového ducha“. (Ez 18,31)

(Denzinger-Hünermann 1676, Tridentský koncil, Zasadanie XIV, 25. november, 1551)

Lebo mnohí milovali svoje hriechy. Mnohí ich vyznali a kto vyznal svoje hriechy a obvinil sa z nich, teraz kráča s Bohom. Boh ťa usvedčuje z hriechov. A ak sa aj sám usvedčuješ, si v jednote s Bohom. Sú dve veci, človek a hriešnik. To, že ťa volajú človekom, to je Božie dielo, to, že ťa volajú hriešnikom, to je tvoja práca. Odvrhni to, čo si spáchal, aby Boh mohol spasiť, čo sám vykonal. Patrí sa, aby si nenávidel to, čo si sám sebe učinil a aby si miloval, čo ti Boh učinil. A ak začneš neznášať svoje vlastné zlé skutky, vtedy začneš konať dobré dielo, lebo nachádzaš vinu vo svojich hriechoch. Vyznanie hriechov je začiatok dobrých skutkov.

(Sv. Augustín z Hippa, Traktáty o evanjeliu sv. Jána, Traktát 12)

Toto ti hovorí Boh: „Hriech musíš potrestať ty, alebo ho potrestám ja.“ Hriech trestá človek, keď koná pokánie, alebo Boh, keď súdi. Takže potrestať môžeš sám seba alebo to urobí Boh. Veď čo je pokánie, ak nie hnev na seba samého? Kto sa kajá, hnevá sa na seba. A bitie sa do hrude, ak je vykonané úprimne, odkiaľ pochádza? Prečo biješ seba samého, ak nie z hnevu? Tak, keď sa biješ do hrude, si zo srdca rozhnevaný a chceš uzmieriť Boha. Tak možno aj chápať Písmo: „Hnevajte sa, ale nehrešte“ (Ž 4,5). Hnevajte sa, že ste zhrešili a trestajte sa, aby ste nezhrešili opäť. „Obetou Bohu milou je duch skrúšený a ponížený“ (Ž 51,19).

(Sv. Augustín z Hippa, Kázeň 19, no. 2)

Cíťme neľúbosť k sebe, ak sme zhrešili, lebo Boh tiež je zarmútený hriechom. A keď nie sme slobodní od hriechu, tak sa podobajme Bohu aspoň v tom, že nás zarmucuje to, čo zarmucuje aj Jeho. (…) Boh je tvoj stvoriteľ, tak sa skúmaj a znič v sebe všetko, čo nepochádza od neho. Lebo ako je napísané, Boh stvoril človeka dobrého.

(Sv. Augustín z Hippa, Kázeň 19, no. 4)

Rovnaké dôsledky plynú z názorov tých, ktorí pripisujú len malý význam pravidelnej spovedi zo všedných hriechov. Oveľa dôležitejšia je, hovoria, spoveď, ktorú každý deň koná Cirkev ústami kňaza, ktorý pristupuje k oltáru Božiemu. Dobre viete, ctení bratia, že naozaj všedné hriechy možno odčiniť rôznymi spôsobmi, ktoré horlivo odporúčame. Ale pre zaistenie rýchlejšieho pokroku na ceste cnosti chceme, aby zbožný zvyk častej spovede, ktorý pod vedením Ducha

Svätého Cirkev zaviedla, bol čo najváženejšie podporovaný. Skrze neho sa zlepšuje pravdivé sebapoznanie, rozmnožuje sa kresťanská pokora, napravujú zle zvyky, predchádza sa spirituálnej ľahostajnosti a malátnosti, čistí sa svedomie, posilňuje vôľa, buduje sa spásna schopnosť sebakontroly a mocou sviatosti samej sa rozhojňuje milosť.

(Piux XII., Encyclika Mystici Corporis Christi, no. 88, 1943)

Podľa https://en-denzingerbergoglio.com, upravené a skrátené

URL adresa článku: http://christianitas.sk/mozu-hriech-a-milost-prebyvat-v-dusi-sucasne/